

Број 76, 6/2021. / Номер 76, 6/2021.

Vjesnik

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

Вісник

української громади в Хорватії

ISSN 1847-327X

BOŽIĆNA PORUKA I ČESTITKA VLADIKE MILANA STIPIĆA BOŽIĆ 2021.

Draga braćo i sestre u Kristu, Sveti Praoci, Abraham, Mojsije, David i mnogi drugi, kao i naraštaji mnogih tražitelja Istine, nisu dočekali onaj radosni trenutak koji mi imamo priliku otajstveno proživljavati u radosnom blagdanu Božića, rođenja našega Gospoda i Spasitelja Isusa Krista. Na ovaj blagdan proslavljamo radost i uzvišenje čovjeka, a poniznost Boga koji, zbog silne ljubavi prema ljudima i svem stvorenom svijetu, napušta svoje božansko prijestolje na nebesima i uzima na sebe ljudsko tijelo te postaje jednim od nas. Ovo je bit i najveća dubina cijelokupne kršćanske vjere. Mi ne priznajemo boga osim onog Boga koji je bio u tijelu. Naš Bog je proživio u tijelu ljudski život i može suditi čovjeka na Sudnji dan jer je iskusio što znači biti čovjek.

Božić je, stogas blagdan radosti za ljudski rod. To je blagdan obitelji jer se Bog rodio u obitelji, zajedništva jer je pokazao pravo zajedništvo i topline jer je betlehemska špilja ugrijana Božjom pristunošću te pruža radost svakom čovjeku i poziva sve u toplinu obiteljskoga doma. Obnovimo, braćo i sestre, svoje obitelji molitvom, dobrim djelima, međusobnom pažnjom i ljubavlju. Izgra-

dimo narušeno povjerenje među ljudima. Molimo novoređnoga Krista da prosvijetli svojim Duhom ljude na vlasti, cijelu našu domovinu i sav svijetu. Neka prosvijetli i sve one koji imaju kako bi bili obzirni prema onima koji nemaju, neka utješi sve one koji su pogođeni bolešću i gubitkom svojih bližnjih. Bogu povjerimo svoje brige, križeve, žalosti i sve drugo što nas pritišće u ovim nimalo lakim vremenima i radujmo se novorođenome Kristu. On se rodio u Betlehemu, ali se rađa u svakome od nas. Kad sve nade nestanu, Krist, naša nada, nikad ne prestaje.

Našem biskupu u miru Nikoli, svima vama, braćo i sestre: vjernicima naše Križevačke eparhije, svećenicima, monasima, časnim sestrama, bogoslovima i te svim prijateljima i dobročiniteljima, želim od srca čestit i blagoslovljen Božić i radosno novu 2022. godinu.

HRISTOS RAŽDAJETSJA! SLAVITE JEGO!

*vladika Milan Stipić
biskup križevački*

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske
Видавель: Українська громада Республіки Хорватія
Kardinala Alojzija Stepinca 45, 32 000 Vukovar
Tel: 032/493-224 ; Fax: 032/493-224
e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com
MB: 2331748 ; OIB: 35971824466
Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:
Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek
Tel: 098/ 1933-288
e-mail: vjesnikuz@gmail.com
ISSN 1847-327X

“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje

Naklada: 1000 primjeraka

Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Влодо Карешин

За издавача: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Главни urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Граљук, Микола Застрижний, Иван Семенюк,
Віктор Каминський, Оксана Стурко, Олеся Беч

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Beč

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Лектор хрватског језика: Nives Romanjek

Дизајн та компјутерна верстка: Антоніа Буруш Марета

Дизајн и компјутерски пријелом: Antonia Buruš Margeta

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 PREDSTAVNICI UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH ODALI POČAST POGINULIM BRANITELJIMA U DOMOVINSKOM RATU
- 4 U VUKOVARU ODRŽANA 71. SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH
- 5 KOLONA SJEĆANJA U VUKOVARU 2021.
- 6 КОЛОНА ПАМ'ЯТИ
- 6 VUKOVARSKI VODOTORANJ – SIMBOL HRVATSKOG ZAJEDNIŠTVA
- 7 SUSRET S VETERANIMA OSLOBODILAČKOG RATA UKRAJINE
- 7 VUKOVAR – GRAD HEROJ
- 8 DA SE NE ZABORAVI...
- 8 ВИСОКА НАГОРОДА
- 9 VISOKO ODLIKOVANJE
- 10 U ZAGREBU OBILJEŽEN DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE HOLODOMORA 1932.-1933. U UKRAJINI
- 10 NEUSLIŠANI JOŠ KRIK...
- 11 У РІЄЦІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРІВ
- 11 U ŠUMEĆU PRIKAZAN DOKUMENTARNI FILM O HOLODOMORU
- 12 U LIPOVLJANIMA OBILJEŽENA OBLJETNICA HOLODOMORA U UKRAJINI
- 13 SJEĆANJE NA HOLODOMOR U UKRAJINI 1932.-1933.
- 14 U OSIJEKU ODRŽANO PREDAVANJE „DJECA - NAJBRANJIVIJE ŽRTVE GLADOMORA U UKRAJINI“
- 15 U KANIŽI OBILJEŽENA OBLJETNICA HOLODOMORA U UKRAJINI
- 16 У ВУКОВАРІ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ 1932-1933 ПОКІВ
- 17 UKRAJINA I HRVATSKA PROŠIRUJU PODRUČJA SURADNJE U TRGOVINSKO-GOSPODARSKOJ SFERI
- 17 UKRAJINA I HRVATSKA POTPISALE PET ZAJEDNIČKIH DOKUMENATA
- 18 ODRŽAN SASTANAK KOORDINACIJE VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE
- 18 ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA UKPD „IVAN FRANKO“ VUKOVAR
- 19 IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „UKRAJINA“ SLAVONSKI BROD
- 20 ODRŽANA IZBORNA SKUPŠTINA UKRAJINSKE ZAJEDNICE GRADA ZAGREBA
- 20 GODIŠNJA IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ KANIŽA
- 21 ODRŽANA IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „LESJA UKRAJINKA“ OSIJEK
- 21 120. OBLJETNICA DOSELJAVANJA UKRAJINACA U HRVATSKU

Djelatnost naših društava

- 22 U RIJECI ODRŽAN MEĐUNARODNI FESTIVAL „ЩЕДРИК, ŠČEDRYK“
- 24 U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA XX. UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA
- 25 UKRAJINSKE BOŽIČNE PIJESME U VELEPOSLANSTVU UKRAJINE U RH
- 26 У СЛОВАЦЬКИХ ДРУЗІВ НА СВЯТІ
- 26 IV. DANI POEZIJE U ZAGREBU
- 27 РІЗНОМАНІТНІСТЬ – ЦЕ БАГАТСТВО
- 28 BLAGDAN SVETOG NIKOLE U SLAVONSKOM BRODU
- 28 U LIPOVLJANIMA OBILJEŽEN BLAGDAN SVETOG NIKOLE
- 29 U KANIŽI ZA DJECU ORGANIZIRAN BLAGDAN SVETOG NIKOLE
- 29 СВЯТИЙ МИКОЛАЙ У ВУКОВАРІ
- 30 U ŠUMEĆU OBILJEŽEN BLAGDAN SVETOG NIKOLE
- 30 РАДІСНЕ СВЯТО МИКОЛАЯ
- 31 ADVENT IZ DAVNINA U SLAVONSKOM BRODU
- 32 U KANIŽI ODRŽAN BOŽIČNI KONCERT I VEČER TARASA ŠEVČENKA
- 33 17. SUSRETI UKRAJINACA U ŠUMEĆU

Nepoznato o poznatom

- 34 РАДІСТЬ РІЗДВА

PREDSTAVNICI UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH ODALI POČAST POGINULIM BRANITELJIMA U DOMOVINSKOM RATU

U Vukovaru, na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata u nedjelju, 14. studenog 2021. godine, članovi Predsjedništva i Nadzornog odbora Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske položili su vijenac u spomen na tužnu obljetnicu stradanja Vukovara i Škabrnje te zapalili svijeće za sve poginule u Domovinskom ratu za neovisnost i samostalnost suverene države Hrvatske.

U ime Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske vijenac su položili predsjednik UZRH Vlado Karešin i zamjenici predsjednika Tetjana Ramač i Željko Has a ostali sudionici su zapalili svijeće i pomolili su se za sve žrtve Domovinskog rata.

U VUKOVARU ODRŽANA 71. SJEDNICA PREDSEDNIŠTVA UKRAJINSKE ZAJEDNICE RH

Nakon polaganja vijenca ispred Središnjeg križa na Memorijalnom groblju u Vukovaru, sudionici su održali 71. sjednicu Predsjedništva Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske. Na sjednici je bilo prisutno 12 članova Predsjedništva te 2 člana Nadzornog odbora. Konstatirano je kako je na sjednici prisutna natpolovična većina članova što je dovoljno za donošenje pravovaljanih odluka.

Sjednicu je otvorio i pozdravio sve nazočne predsjednik UZRH Vlado Karešin.

Nakon prihvaćanja predloženog dnevnog reda prešlo se na rad po točkama. Usvojeni su zapisnici sa 69. i 70. sjednice Predsjedništva.

Izvješće o financijskom poslovanju Ukrajinske zajednice RH za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2021. godine podnijela je tajnica Zajednice Marija Semenjuk Simeunović koje je bilo jednoglasno usvojeno.

Tajnica je predočila prisutnima Izvješće o 14. središnjoj manifestaciji Ukrajinaca u Hrvatskoj koja je održana od 7. do 10. listopada 2021. u Zagrebu i Križevcima. Nositelj Središnje manifestacije bilo je Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Kobzar“ Zagreb. Prisutni su izrazili nezadovoljstvo radom Organizacijskog odbora manifestacije dok financijsko izvje-

šće 14. središnje manifestacije jednoglasno nije prihvaćeno od strane Predsjedništva Ukrajinske zajednice RH.

Izvješće sa Sjednice uredništva Vjesnika ukrajinske zajednice u Hrvatskoj podnijela je glavna urednica Oksana Martinjuk.

Na Dnevnom redu bio je i raspored aktivnosti do kraja tekuće godine. Prioritet je bilo obilježavanje 88. obljetnice Holodomora te organizacija i održavanje godišnje Izvještajne skupštine Ukrajinske zajednice RH.

Također, u pripremi je financijski plan i program Ukrajinske zajednice RH za 2022. godinu. Po ovom pitanju su se izjasnili svi predstavnici ukrajinskih udruga koji djeluju u sastavu Ukrajinske zajednice RH.

Predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin dao je predsjednicima udruga zahvalnice kako bi ih u svojim sredinama uručili zaslužnim članovima prigodom 120. obljetnice doseljenja Ukrajinaca na ove prostore za značajan doprinos u očuvanju, njegovanju, promicanju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Republike Hrvatske. Zahvalnice su trebale biti uručene na 14. središnjoj manifestaciji Ukrajinaca Hrvatske.

Oksana Martinjuk

KOLONA SJEĆANJA U VUKOVARU 2021.

Program Dana sjećanja na žrtvu Vukovara ispred vukovarske Nacionalne memorijalne bolnice započeo je hrvatskom himnom i minutom šutnje za sve poginule, a nastavljen je pjesmama klape „Sveti Juraj“ Hrvatske ratne mornarice i prigodnim recitalom glumca osječkog HNK Darka Milasa.

Po završetku programa formirana je Kolona sjećanja kojom je odana počast žrtvi Vukovara i Vukovaraca, posebno žrtvi njegovih poginulih, ubijenih i nestalih branitelja i civila, a hodalo se Županijskom, Strossmayerovom i Ulicom dr. Franje Tuđmana, potom preko Trga hrvatskih branitelja i Radićeve ulice do Trga Slavija i duž Ulice bana Josipa Jelačića do groblja, istim pravcem kojim su 19. studenog 1991. godine, nakon tromjesečne opsade i sloma obrane grada, tjerani preživjeli građani Vukovara u logore, stratišta i šestogodišnje progonstvo.

Kolona je tradicionalno prošla ispod vukovarskog Vodotorinja, simbola obrane Vukovara 1991. godine koji i danas ponosno stoji nad Dunavom sa više od 640 ožiljaka od topničkih projektila kojima je svakodnevno tijekom 87 dana opsade zasipan Vukovar.

Hrvatski radio Vukovar s prozora zgrade radija koja se nalazi u središtu grada, duž trase kojom je prolazila Kolona sjećanja, emitirao je ratna izvješća novinara i urednika te ratnog izvjestitelja Siniše Glavaševića, ubijenog na Ovčari. Radijski program HRV-a tijekom tog dana prilagođen je tragičnoj obljetnici i Danu sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. godine.

Nakon dolaska na Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, vijence su položili i svijeću upalili predstavnici hrvatskih branitelja Vukovara predvođeni posljednjim zapovjednikom obrane grada Brankom Borkovićem-Mladim Jastrebom, potom hrvatski predsjednik i vrhovni zapovjednik Oružanih snaga Zoran Milanović, predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković, izaslanstvo Vlade predvođeno

predsjednikom Andrejem Plenkovićem kao i izaslanstvo Vukovarsko-srijemske županije na čelu sa županom Damirom Dekanićem. Izaslanstvo Grada Vukovara predvodio je gradonačelnik Ivana Penava.

Vijenac na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata zajedno s braniteljima iz Ukrajine položili su veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj Njegova Ekselencija Vasylj Kyrylyč i predstavnica Ukrajinske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije Tetyana Kochnyeva.

Tetjana Ramač

КОЛОНА ПАМ'ЯТІ

Кожного року 18 листопада для відзначення сумної дати і віддання шани жертвам міста та його мешканцям,

у Вуковар приїждять люди з усіх куточків світу... Колона пам'яті з кожним роком стає все довшою...

Об'єднавшись у багатотисячну колону біля вуковарської лікарні, всі крокують до Меморіального цвинтаря вшанувати пам'ять та помолитися за тих, хто восени 1991 року загинув, обороняючи своє місто та незалежність Хорватії. Очолили колону захисники та члени родин загиблих, вбитих і зниклих безвісті хорватських захисників. Серед тих, хто підтримував хорватів у боротьбі за незалежну державу, були і представники різних національних меншин, а між ними і українці.

Вшановуючи пам'ять загиблих у війні за незалежну хорватську державу і свободу Хорватії, вінок біля пам'ятника загиблим воїнам на Меморіальному цвинтарі жертв Вітчизняної війни поклали представники Координації національних меншин Вуковарсько-сріємської області та члени Ради української національної меншини міста Вуковар.

Тетяна Рамач

VUKOVARSKI VODOTORANJ – SIMBOL HRVATSKOG ZAJEDNIŠTVA

Značaj, vrijednost i simboliku Vukovara prenosimo na mlade generacije

Vukovarski vodotoranj je titulu simbola hrvatskog zajedništva opravdao kroz Domovinski rat, pretrpjevši više od 600 izravnih pogodaka od strane agresora, pokazujući prkos, duh i hrabro hrvatsko srce svih hrvatskih branitelja i braniteljica koji su odolijevali napadima jedne od vodećih svjetskih vojnih sila i agresorskih paravojnih postrojbi, i to ne samo u Vukovaru već diljem Republike Hrvatske, za čiju su se neovisnost i slobodu na kraju izborili.

Vodotoranj su projektirali arhitekti Petar Kušan i Sergej Kolobov, građen je od 1963. do 1968. godine, a visok je 50,33 m.

Grad Vukovar, na čelu sa gradonačelnikom Ivanom Penavom, 2016. godine pokrenuo je donatorsku akciju „Vukovarski vodotoranj – simbol hrvatskog zajedništva“ za projekt obnove i konzervacije Vukovarskog vodotornja. I u 2020. godini Vukovarski

vodotoranj je otvoren za posjet.

Inicijativom predstavnice ukrajinske nacionalne manjine Vukovarsko - srijemske županije Tetyane Kochnyeve, a za djecu koja izučavaju ukrajinski jezik po Modelu C u OŠ Antuna Bauera Vukovar, PŠ Petrovci bila je organizirana ekurzija na Vukovarski vodotoranj.

Djeca je bilo zanimljivo upoznati se s događajima iz ratne 1991. godine. Hrvatsku i Ukrajinu povezuje i činjenica da ove godine obje države proslavljaju 30 godina neovisnosti.

Vukovarski vodotoranj svojim ranama i ožiljcima dokazuje uloženi napor i žrtvu svih Hrvatica i Hrvata, te predstavnika različitih nacionalnih manjina za slobodnu Hrvatsku.

Tetjana Ramač

SUSRET S VETERANIMA OSLOBODILAČKOG RATA UKRAJINE

U Slavanskom Brodu, 17. studenoga 2021. godine boravili su branitelji veterani Ukrajine koji su, zahvaljujući inicijativi izvanrednog i opunomoćenog veleposlanika Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasylja Kyrylyča i njegovih suradnika i pokrovitelja, bili na jesenskom rehabilitacijskom odmoru na otoku Krku u luksuznom kompleksu „Malin“.

Branitelji su posjetili još nekoliko gradova u Hrvatskoj gdje žive Ukrajinci, pripadnici ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (Zagreb, Lipik, Vukovar). Iako nena-

dan, susret je bio veoma ugodan i veseo jer su se, unatoč svojih radnih i dnevnih obaveza, u poslijepodnevnom satima u dvorani Grkokatoličke župe Uzvišenja svetog Križa u Slavanskom Brodu okupili Vlado Karešin, Eugen Dumeč, Nikola Zastrizni, župnik o. Aleksandar Hmilj i gosti, branitelji Ukrajine (захисників України). U veoma prisnoj i srdačnoj atmosferi razgovaralo se o mnogim temama uz obilnu večeru koju je osigurao župnik o. Aleksandar. Na kraju susreta se zapjevalo nekoliko domoljubnih ukrajinskih pjesama koje su naizmjenično započinjali i domaćini i gosti. Veoma dobro su se međusobno razumjeli jer je i većina Ukrajinaca iz Hrvatske sudjelovala u Domovinskom ratu. Veterani iz Ukrajine su bili puni lijepih utisaka o Hrvatskoj. Njihov cilj posjeta kontinentalnom dijelu Hrvatske bio je, prvenstveno, posjeta Gradu heroju Vukovaru gdje su 18. studenog zajedno sa veleposlanikom Ukrajine u RH Vasyljom Kyrylyčom sudjelovali u komemoracijskim događajima odavanja počasti poginulim braniteljima i civilnim žrtvama velikosrpske agresije na Vukovar.

Ovaj susret, kao i mnogi prije, pokazuju i dokazuju da i nakon 120 godina življenja na ovim prostorima Ukrajinci u Hrvatskoj s radošću primaju drage goste i prijatelje iz svoje pradomovine Ukrajine kao i da se jedni na druge mogu osloniti ma gdje bili - ili u Hrvatskoj ili u Ukrajini te su uvijek dobrodošli jedni kod drugih.

Nikola Zastrizni

VUKOVAR – GRAD HEROJ

Učenci koji pohađaju nastavu Ukrajinskog jezika i kulture u OŠ „Antun Matija Reljicković“ Bebrina, područne škole Kaniža i Šumeće, pridružili su se obilježavanju 30. obljetnice pada Vukovara.

Izradom plakata, paljenjem svijeća i molitvom, učenici su odali počast svim žrtvama veličanstvenog grada na Dunavu

i Vuki koji je uvijek bio mjestom spajanja različitih kultura.

Učenci su crtali Vukovarski vodotoranj koji će zauvijek ostati simbolom stradanja u Domovinskom ratu. Nacrtali su Vučedolsku golubicu, simbol grada Vukovara, te bijele golubice kao simbol mira, s velikom nadom u bolju budućnost.

Viktorija Has

DA SE NE ZABORAVI...

U Petrovcima obilježena 30. obljetnica sjećanja na stradanja branitelja i civila u Domovinskom ratu

Povodom obilježavanja 30. obljetnice sjećanja na teška stradanja branitelja i civila sela Petrovaca kod Vukovara, u listopadu je održan program koji je započeo panahidom - molitvenim spomenom u crkvi Pokrova presvete Bogorodice za sve ubijene, nestale i preminule hrvatske branitelje i civilne žrtve u Domovinskom ratu a služio ju je župnik Vladimir Sedlak.

Potom su na mjesnom groblju u Petrovcima položeni vijenci i zapaljene svijeće kod spomen obilježja u nazočnosti uzvanika i mještana toga naselja.

Vijenc je u ime Vlade Republike Hrvatske položio izaslanik predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića župan Damir Dekanić, a ispred Vukovarsko-srijemske županije v.d. pročelnik Ureda župana Marko Dikonić.

Vijence su položila i izaslanstva predsjednika RH, Ministarstva obrane, Ministarstva hrvatskih branitelja, Memorijalnog centra Domovinskog rata Vukovar, Grada Vukovara, Općine Bogdanovci i hrvatski branitelji.

U svečanom programu sudjelovala su i djeca razredne nastave PŠ Petrovci koja su izvela prigodne recitacije. Selo Petrovci je multinacionalno, stoga su i recitacije bile na hrvatskom, rusinskom i ukrajinskom jeziku.

Na ukrajinskom jeziku prisutne je pozdravio Andrej Kisilj, učenik 2. razreda, koji izučava ukrajinski jezik po Modelu C, a pripremila ga je učiteljica Tetjana Kočnjeva.

Nakon toga, nazočnima se obratio župan Dekanić koji je istaknuo značaj spomena branitelja i civila, posebice djece, koji su dali svoje živote u Domovinskom ratu.

Tetjana Ramač

ВИСОКА НАГОРОДА

Президент України нагородив Віктора Филіму за вагомий особистий внесок у розвиток волонтерського руху, активну благодійну і гуманістичну діяльність

Віктор Филіма

Нещодавно Хорватією пролунала неочікувана звістка: з нагоди Дня волонтера Президент України Володимир Зеленський своїм Указом № 619/2021 від 3 грудня 2021 року нагородив п. Віктора Филіму орденом «За заслуги» III ступеня! Взагалі важко почати писати про те чим п. Филіма заслужив цю високу відзнаку. Що сказати про людину, яка завжди і всюди з гордістю каже, що він - українець? Що написати про людину, народжену з Україною в серці?!

З самого раннього дитинства Віктор Филіма бере активну участь у житті та діяльності української національної меншини, але з обранням його Представником української національної меншини міста Загреб у 2007 році, вона набуває зовсім іншого виміру. Він є одним з ініціаторів та організаторів заснування

Української громади Республіки Хорватія, одним з ініціаторів видання «Вісника» української національної меншини Республіки Хорватія, одним з ініціаторів будівництва Українського дому у Вуковарі, одним з ініціаторів заснування українських товариств у Загребі, Рієці, Умагу... Активно виступає за засудження хорватським парламентом Голодомору як геноциду українського народу і дає великий внесок в те, щоб Комітет у справах ветеранів війни Хорватського сабору підтримав Декларацію про засудження Голодомору як геноциду українського народу.

У Загребі за ці 14 років на посаді Представника української національної меншини міста Загреб він зробив дійсно важливі справи. Як найбільше досягнення слід виділити спорудження пам'ятника Тарасу Шевченку. Без перебільшення можна сказати, що без пана Филіми не було б і пам'ятника. Не можна не згадати про гуманітарні акції з реабілітації, оздоровлення та відпочинку українських ветеранів у Хорватії та дітей із зони АТО. Завдяки пану Филімі понад 1000 українських ветеранів та 2000 українських дітей покинули Загреб із посмішкою на обличчі та невеликим пакетиком спогадів про Загреб. За кожною такою дією – наполеглива праця.

Про роботу пана Филіми можна було б писати ще багато. Багато про що безперечно і ненавмисно не згадано, і тому ми відразу просимо вибачення за ненавмисні упущення. Ми вдячні за те, що його самовіддана праця була визнана в Україні, ця нагорода - дійсно заслужена. Сподіваємося, що вона стане стимулом для подальшої успішної роботи та нових проектів, де Україну можна буде безперечно побачити в серці пана Филіми.

*Марія Мелешко
і Українська громада Міста Загреб*

VISOKO ODLIKOVANJE

Viktor Filima dobio nagradu predsjednika Ukrajine za značajan osobni doprinos razvoju volonterstva, aktivan dobrotvorni i humanitarni rad

Viktor Filima, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba

Nedavno je Hrvatskom odjeknula neočekivana vijest: povodom Dana volontera predsjednik Ukrajine Volodymyr Zelenski Ukazom broj 619/2021 od 3. prosinca 2021. odlikovao je g. Viktora Filimu ordenom za zasluge III. stupnja!

Teško je uopće početi pisati čime je sve g. Filima zaslužio ovakvo odlikovanje. Što reći o čovjeku koji uvijek i svugdje s ponosom ističe da je Ukrajinac? Što napisati o čovjeku koji je rođen s Ukrajinom u srcu?!

Od najranijeg djetinjstva g. Filima je aktivno uključen u život i rad ukrajinske nacionalne manjine, no, izborom za predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba 2007. godine to dobiva sasvim drugu dimenziju. Jedan je od inicijatora i organizatora osnivanja Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, jedan je od pokretača izdavanja „Vjesnika ukrajinske zajednice u Hrvatskoj“, jedan je od pokretača izgradnje Ukrajinskog doma u Vukovaru, jedan je od inicijatora osnivanja ukrajinskih društava u Zagrebu, Rijeci, Umagu... Aktivno se zalaže da i Hrvatski sabor osudi Holodomor kao genocid nad ukrajinskim narodom i uvelike je pridonio da i Odbor za ratne veterane Hrvatskog sabora podrži Deklaraciju o osudi Holodomora kao genocida nad ukrajinskim narodom.

U ovih 14 godina, na mjestu predstavnika ukrajinske nacionalne manjine Grada Zagreba napravio je doista važne stvari. Kao najveće postignuće u Gradu Zagrebu treba istaknuti izgradnju spomenika Tarasu Ševčenku. Bez imalo preuveličavanja može se reći da bez g. Filime ne bi bilo ni spomenika. Također, ne možemo ne prisjetiti se i humanitarnih akcija od rehabilitacije, oporavka i odmora ukrajinskih branitelja u Hrvatskoj i djece ukrajinskih branitelja i prognanika. Zahvaljujući g. Filimi preko 1000 ukrajinskih branitelja i 2000 ukrajinske djece iz Zagreba je otišlo s osmjehom na licu i malim paketićima sa uspomena na Zagreb. Iza svake takve akcije – mukotrpan rad.

Puno toga bi se još moglo pisati o radu g. Filime, puno toga je sigurno nenamjerno izostavljeno i ovim putem se odmah ispričavamo na nenamjernim propustima. Zahvalni smo da je njegov nesebičan rad prepoznat i u Ukrajini i da je ova nagrada zaista otišla zaslužno u prave ruke. Nadamo se da će biti poticaj za daljnji uspješan rad i nove projekte iz kojih će se zasigurno i dalje moći vidjeti Ukrajina u srcu g. Filime.

*Marija Meleško i
Ukrajinska zajednica Grada Zagreba*

U ZAGREBU OBILJEŽEN DAN SJEĆANJA NA ŽRTVE HOLODOMORA 1932.-1933. U UKRAJINI

Ukrajinci iz Zagreba zajedno sa svojim prijateljima i sugrađanima pridružili su se Ukrajincima diljem svijeta i u subotu, 27. studenog 2021. godine obilježili genocid nad ukrajinskim narodom, Holodomor. U sjećanje na žrtve Holodomora u Ukrajini 1932./1933. godine i više

od 7 milijuna ubijenih Ukrajinaca, upalili su 88 plavo-žutih lampiona ispred spomenika Tarasu Ševčenku u Ukrajinskoj ulici u Zagrebu.

Molitveni spomen za žrtve Holodomora u Ukrajini služio je o. Ivan Grinišin.

Irena Nagy

NEUSLIŠANI JOŠ KRIK...

Svake godine, posljednje subote studenog, Ukrajina obilježava Dan sjećanja na žrtve Holodomora. Ove godine, 27. studenog.

Vražji je to bio plan - uništiti naciju poljoprivrednika oduzimajući ljudima kruh. Ali mučitelji nisu uspjeli zaustaviti strujanje života koje teče iz naše povijesti. Tu smo. Čak i nakon Holodomora. Čak i nakon komunizma. Čak i nakon invazije ruske vojne sile.

Duše ratara koji su usred gladi orali crnicu u Ukrajini, krvlju i tijelom ju orosivši, pozivaju svijet da prizna Holodomor kao genocid. Ovo je glas savjesti suvremenika - praunucima žrtava, kao i praunucima mučitelja.

Krajem 19. stoljeća norveški slikar Edward Munch naslikao je "Krik". Stručnjaci još uvijek raspravljaju o motivu ovog djela. Što je moglo izazvati taj "Krik"?

Možda je taj "Krik" bio upozorenje na neljudski čin, koji se pojavio tri desetljeća kasnije?!

Možda je to bila poruka zemljoradniku o vražjoj zamisli - uništiti ga, oduzevši mu kruh?!

"... ovom patnjom prožetom krikom nema što dodati", napisao je konzul Kraljevine Italije u Harkivu Sergio Gradenigo 1. listopada 1933. o strahotama Holodomora.

I ne treba dodavati, - već samo pamtiti. I to ne samo svijećom zapaljenom jednom godišnje, već djelovanjem, solidarnim

glasom svijeta, kako ne bi se ponovila takva katastrofa.

I priznavanjem Holodomora kao genocida. Bez straha, ali s osjećajem moralne dužnosti.

Jer, prema Williamu Henryju Chamberlinu, "nikada u povijesti čovječanstva nije bilo katastrofe tako ogromnih razmjera, koja je privukla tako malo pozornosti međunarodnog svijeta."

Vasyl Kyrlyč
veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj

У РІЄЦІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРІВ

Члени Українського культурно-просвітнього товариства "Дніпро"- Рієка 27 листопада 2021 року традиційно на Трсаті, біля пам'яника Івана Павла II запалили свічі пам'яті і помолилися про загиблих в Україні в часи штучних Голодоморів 1921-1922, 1932-1933 і 1946-1947 років.

Другого дня, 28 листопада, в хорватській бібліотеці "Трсат" провели лекцію-семинар, де присутні послушали доповідь голови товариства Ольги Камінської та перегля-

нули фільм "Голодомор", який продемонстрував Віктор Камінський, представник української національної меншини Приморсько-горанської області.

Після перегляду фільму, члени товариства обговорили план активних заходів у 2022 році, а також обговорили різні бачення і формати проведення XV Центральної маніфестації українців Республіки Хорватія, яка запланована наприкінці червня 2022 року в місті Рієка.

Ольга Камінська

U ŠUMEĆU PRIKAZAN DOKUMENTARNI FILM O HOLODOMORU

Ukrajinci iz Šumeća su se pridružili obilježavanju tužne 88. obljetnice Dana sjećanja na žrtve Holodmora u Ukrajini 1932.-1933. godine. Paljenjem svijeća, molitvom za sve nevine žrtve obilježen je taj dan. Prikazan je upečatljiv dokumentarni film o Holodomoru koji sadrži činjenice o izazvanoj umjetnoj gladi koju je organizirala sovjetska vlada. U filmu svoja sjećanja iznose živi svjedoci ovog strašnog genocida. Holodomor 1932.-1933. godine prikazan je u filmu kao masovni zločin namjerno organiziran od strane vlade SSSR-a, a koji je rezultirao višemilijunskim žrtvama u

ruralnoj Ukrajini. Posebni odredi sovjetskih snaga sigurnosti zaplijenili su sve zalihe žita ukrajinskim seljacima, osuđujući ljude na užasnu smrt. Komunistički totalitarni režim ubio je nekoliko milijuna Ukrajinaca, od toga četiri milijuna djece. Ove brojke utvrđene su novim forenzičkim vještačenjem genocida o Holodomoru u Ukrajini.

Priznanje Holodomora kao genocida u svijetu omogućit će Ukrajini da od Rusije – kao nasljednice SSSR-a – zahtijeva odgovornost za postupke sovjetske vlade.

Oksana Martinjuk

U LIPOVLJANIMA OBLIJEŽENA OBLJETNICA HOLODOMORA U UKRAJINI

Pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Ukrajinske zajednice RH, dana 28. studenog 2021. godine Kulturno-prosvjetno društvo Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani je organiziralo Dan sjećanja na žrtve zločina komunističkog režima protiv ukrajinskog naroda 1932./33. godine, kada je gladu usmrćeno na milione Ukrajinaca.

Ovo obilježavanje imalo je zadatak upoznati ne samo pripadnike ukrajinske nacionalne manjine o svim strahotama komunističkog režima već i ostalo stanovništvo područja Sisačko-moslavačke županije te je događaj najavljen više puta u emisijama radio postaje Novska kojoj pripadaju i Lipovljani s okolicom. Na taj način je RPN upoznala svoje slušatelje s ovim strašnim činom - genocidnim protiv ukrajinskog naroda.

Obljetnica Holodomora obilježava se diljem svijeta svake četvrtke subote u mjesecu studenom.

Obilježavanje je počelo služenjem svete mise zadušnice, panahydom, za sve stradalnike Holodomora 1932./33. godine u Ukrajini koja je održana u grkokatoličkoj ukrajinskoj crkvi svete Ane u Lipovljanima, a koju je predvodio vladika križevački mns. Milan Stipičić.

Na misi je bilo prisutno pedesetak vjernika, od kojih posebno naglašavamo nazočnost načelnika općine Lipovljani g. Nikole Horvata, predsjednika Općinskog vijeća Tomislava Lukšića te predstavnika drugih udruga općine Lipovljani koji su svojim dolaskom izrazili podršku Ukrajinacima.

Nakon odslužene panahyde, unatoč kiši koja je uporno padala, svi su se uputili do spomenika Tarasu Ševčenku gdje su položili cvijeće i zapalili svijeće za žrtve Holodomora.

U „Domivki“, sjedištu Udruge, prikazan je prigodni dokumentarni film o Holodomoru, u kojemu su svjedočili preživjeli iz ovog strašnog zločina nad ukrajinskim narodom, te svojim iskazima pokušali predočiti strahote koje su preživjeli 1932./33. godine. Film je titlovan hrvatskim jezikom tako da su ga mogli razumjeti i gosti, kao i dio Ukrajinaca koji se ne služe ukrajinskim jezikom.

Po završetku filma, veleposlanik Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasylj Kyrlyč održao je kratko predavanje o Holodomoru, u kojem je između ostalog ponovio: „Vražji je to bio plan - uništiti naciju poljoprivrednika, oduzimajući ljudima kruh. Ali mučitelji nisu uspjeli zaustaviti strujanje života koje teče iz naše povijesti.

Tu smo. Čak i nakon Holodomora. Čak i nakon komunizma. Čak i nakon invazije.“

Duše ratara koji su usred gladi orali crnicu u Ukrajini, krvlju i tijelom nju orosivši, pozivaju svijet da prizna Holodomor u Ukrajini genocidom. Ovaj je glas upućen suvremenicima, prauuncima žrtava, kao i prauuncima mučitelja. Krajem 19. stoljeća norveški slikar Edward Munch naslikao je "Krik". Stručnjaci još uvijek raspravljaju o motivu ovog djela. Što je moglo izazvati taj "Krik"? Možda je taj "Krik" bio upozorenje na neljudski čin, koji se pojavio tri desetljeća kasnije?!

„Možda je to bila poruka zemljoradniku o vražjoj zamisli – uništiti ga oduzevši mu kruh?! ... ovom patnjom prožetom krikom nema se što dodati.“, napisao je konzul Kraljevine Italije u Harkovu Sergio Gradenigo 1. listopada 1933. o strahotama Holodomora. I ne treba dodavati, - već samo pamtiti. I to ne samo svijećom zapaljenom jednom godišnje, već djelovanjem, solidarnim glasom svijeta, kako se ne bi ponovila takva katastrofa. I priznavanjem Holodomora kao genocida. Bez straha, ali s osjećajem moralne dužnosti.

Jer, prema Williamu Henryju Chamberlinu, "nikada u povijesti čovječanstva nije bilo katastrofe tako ogromnih razmjera, koja je privukla tako malo pozornosti međunarodnog svijeta."

Ivan Semenjuk

SJEĆANJE NA HOLODOMOR U UKRAJINI 1932.-1933.

U subotu, 27. studenog 2021. godine u Ukrajini i u cijelom svijetu održani su komemoracijski skupovi, polaganje vijenaca i paljenje svijeća, minute šutnje za umorene glađu - u znak sjećanja na 88. godišnjicu Holodomora, genocida nad ukrajinskim stanovništvom kojega je izvršio Staljinov režim. Tijekom 1932.-1933. godine je umoreno glađu, prema različitim procjenama, od 4 do 7 milijuna ljudi a neki stručnjaci navode da je ukupno umoreno glađu i do 10 milijuna ljudi što Holodomor svrstava u jedan od najvećih zločina 20. stoljeća.

Pripadnici ukrajinske nacionalne manjine u Slavanskom Brodu, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina“, Grkokatolička župa Uzvišenja svetog Križa i Predstavnik Ukrajinske nacionalne manjine Brodsko posavske županije su zajedno, toga dana, obilježili ovaj stravični događaj u pradomovini Ukrajini.

Položen je vijenac kod spomenika poginulim braniteljima iz Domovinskog rata u centru grada Slavanskog Broda. Vijenac je položio i svijeće upalio Vlado Karešin, predsjednik Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ i predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske u pratnji dvije

djevojke obučene u ukrajinske narodne nošnje. Nekoliko prigodnih rečenica je izgovorio predstavnik Ukrajinske nacionalne manjine Brodsko posavske županije Nikola Zastržni i pozvao sve prisutne da minutom šutnje odaju spomen žrtvama Holodomora. Upaljene svijeće su bile poslagane u obliku broja 88 što je u večernjim satima bio dirljiv prizor.

Nakon polaganja vijenaca i paljenja svijeća služena je Panahyda, zadušno bogoslužje u grkokatoličkoj crkvi Uzvišenja svetoga Križa koju su predvodili župnik o. Aleksandar Hmilj i vlč. Robert Farkaš. Nakon bogoslužja, u župnoj dvorani, nakon uvodnog izlaganja predstavnika Ukrajinske nacionalne manjine u Brodsko-posavskoj županiji Nikole Zastržnog, Tatjana Melnik, diplomirana knjižničaraka i voditeljica knjižnice Hrvatskog instituta za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje u Slavanskom Brodu, održala je prigodno predavanje o temi velikog stradanja ukrajinskog naroda u vrijeme staljinističko-komunističkog režima u kontekstu Holodomora 1932.-1933. godine u Ukrajini. Svi prisutni su s pozornošću saslušali predavanje a nakon toga su pogledali i prigodnu izložbu o Holodomoru.

Nikola Zastržni

U OSIJEKU ODRŽANO PREDAVANJE „DJECA - NAJBRANJIVIJE ŽRTVE GLADOMORA U UKRAJINI“

U zadnju nedjelju mjeseca studenoga i ove godine članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Lesja Ukrajinka“ Osijek obilježili su tragičan spomen na žrtve genocida protiv ukrajinskog naroda – Gladomora (ukr. Голодомор) 1932.-1933. u kojem je sovjetski komunistički režim umorio od 4,5 do 7 milijuna ljudi, od kojih 1,5 milijuna djece.

Upravo o toj najosjetljivijoj kategoriji žrtava Gladomora – djeci, progovorili su na ovogodišnjoj komemoraciji članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Lesja Ukrajinka“ Osijek 5. prosinca 2021. godine. Komemoraciji je prethodila Božanstvena liturgija sv. Ivana Zlatoustog u grkokatoličkoj župnoj crkvi Krista Kralja za sve poginule u godinama velike gladi u Ukrajini. Službu Božju i molitvu za pokojne – panahidu 28. studenog 2021. služio je župnik o. Ljubomir Sturko, a svojim pjevanjem uveličale su i sestre vasilijanke.

U svom predavanju pred okupljenim članovima Društva, Oksana Martinjuk je istaknula kako su djeca najranjivije žrtve u toj velikoj katastrofi ukrajinskog naroda u 20. stoljeću. „Prema istraživanju ukrajinskih demografa za vrijeme Gladomora je umrlo više od 1,5 milijuna dječaka i djevojčica mlađih od 10 godina. Seljaci su birali različite strategije spašavanja djece. Najčešće su pokušavali doći do gradova u kojima glad nije bila toliko izražena jer su radnici i zaposlenici hranu

dobivali na kartice. Zato su ostavljali svoju djecu na kolodvorima, kod ulaza u stambene zgrade, u blizini bolnica, vrtića i sirotišta u nadi da će ih netko zbrinuti i nahraniti. Broj ostavljene djece u gradovima je rastao katastrofalno. Kako bi ih se riješili, lokalne su vlasti odvozili tu djecu u skloništa, sirotišta i tamo su gladni i umirali... Takva sirotišta i prihvatilišta su se pretvarala u logore smrti za djecu. Velika većina svjedoka Gladomora koji su se usudili kasnih 1980. progovoriti o tim strašnim vremenima bila su upravo ta preživjela djeca iz 1932.-1933. godine.“ naglasila je prof. Oksana Martinjuk.

Natalija Tomkiv je nastavila izlaganje i iznijela par dirljivih svjedočanstava o tragediji gladi gledanoj dječjim očima. Navela je sjećanje Haline Plaksij (majke poznate pjesnikinje Natalke Poklad) koja je tada imala šest godina i koju je zajedno s obitelji Gladomor zatekao u selu Manjkivka u Vinicijkoj oblasti: „Strašna su to bila vremena, teško i tužno se toga sjećati... Živjela je u našoj ulici teta Likerija, imala je curicu. Curica se bez hrane i od stalne gladi razboljela, bila je sva otečena i naduta. Došla je teta Likerija našoj mami tražiti bar malo krumpira jer je dijete gladno. Mama je dala, ali curica je svejedno umrla. Puno je ljudi u kućama umiralo od gladi. ... U proljeće su kidali mlado lišće, gnječili su ga, još nešto dodavali i pravili su neke kekse ili popečke. To je bilo nejestivo, gorko i tvrdo, ali su jeli jer su bili jako gladni. ... Jedva smo dočekali proljeće kada je procvao bagrem i još neke trave, pa smo se na tome „pasli“. Kao gusjenice, obrstili smo sve! ... Preživjeli smo tu strašnu godinu jer je tata nekim čudom zadržao kravu. Ostalo su sve morali dati u kolhoz: alat, čak lim s krova jer je kolhozu bio potrebniji! ... A u susjednoj je ulici žena pojela svoje dijete. Od gladi je poludjela... Uhapsila ju je milicija. Strah Božji što je tada bilo!..“

O smrti gladne djece na harkovskim ulicama svjedoči 1986. godine pred američkim Kongresom Tatjana Kardinalovska koja je živjela te zlokobne 1932. godine u Harkovu: „Često

sam promatrala kako majke kad dođu u grad traže ulicu s mnogo prolaznika. Razastru maramu, posjednu dijete i sakriju se da vide hoće li netko to dijete uzeti. Onda se vraćaju, uzmu svoje dijete pa idu u drugu ulicu. Na početku su to bili pojedinačni slučajevi, a poslije su se pretvorili u veliki potok gladnih seljaka... Umrle i umiruće su kupili, stavljali na specijalne kamione i odvozili izvan grada. Još žive su ih ostavljali da umru. Majke iz okolnih sela su mislile da su to kamioni koji kupe gladnu djecu i ljude da bi se pobrinuli za njih i zato su stavljale na te kamione svoju djecu u nadi da će ih netko nahraniti... Ja pamtim gladnu djecu u dobi negdje od 5 godina koji su zgrčeni ležali na ulazu u kazalište i polako umirali..."

Oksana Martinjuk je pročitala popis zemalja koje su

priznale Gladomor u Ukrajini genocidom protiv ukrajinskog naroda te iznijela činjenice o stavu različitih crkava prema genocidu protiv ukrajinskog naroda.

Za kraj, članovi UKPD „Lesja Ukrajinka“ poslušali su prigodnu ukrajinsku pjesmu Oksane Maksimišin Korabelj „Samo jedna svijeća“:

„Kada bismo minutu šutnje namijenili svakoj žrtvi Gladomora 1932.-1933. u Ukrajini, trebali bismo šutjeti 13 godina“ istaknuo je poglavar Pravoslavne Crkve Ukrajine Epifanije.

Na kraju, uz zapaljene svijeće, zajedno s grkokatoličkim svećenikom Ljubomirom Sturkom, svi su se pomolili za te napaćene ukrajinske duše da im dragi Bog udijeli mir i pokoj vječni...

Natalija Tomkiv

U KANIŽI OBLJEŽENA OBLJETNICA HOLODOMORA U UKRAJINI

Članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže prisjetili su se najtužnijih stranica ukrajinske povijesti, a to su obljetnice umjetno stvorenih Holodomora (Gladomora) u Ukrajini.

Članovi Udruge i gosti su zapalili svijeće te položili vijence u spomen na žrtve Holodomora.

Andrej Has pripremio je video prezentaciju o Holodomoru kao genocidu protiv ukrajinskog naroda. Prikazan je i dokumentarni film o Holodomoru u Ukrajini, a prijevod na hrvatski jezik pripremio je također Andrej Has.

Na obilježavanju obljetnice Holodomora bili su prisutni predstavnici mlađe generacije koji moraju nastaviti čuvati istinu o ovom

nemilom događaju, te iznijeti informaciju u javnost kako bi svijet saznao istinu, činjenice i posljedice genocida nad ukrajinskim narodom.

U Kanižu su na obilježavanje 88. obljetnice Holodomora stigli predsjednik Ukrajinske zajednice RH Vlado Karešin, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije Nikola Zastrižni, predstavnik Vijeća općine Bebrina Mario Has, te predstavnik i voditelj plesnih skupina UKPD „Ukrajina“ Slavonski Brod Ivica Kševi.

U grkokatoličkoj crkvi služena je i sveta liturgija za žrtve Holodomora u Ukrajini koju je predvodio velečasni Igor Grahovac-Fedešin.

Mirjana Has

У ВУКОВАРІ ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ГОЛОДОМОРУ В УКРАЇНІ 1932-1933 РОКІВ

У суботу, 27 листопада 2021 року, Українська громада Республіки Хорватія та Українське культурно-просвітне товариство ім. Івана Франка м. Вуковар за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин РХ та за участі представника української національної меншини Вуковарсько-сріємської області, Ради української національної меншини міста Вуковар та Ради української національної меншини общини Богдановці відзначили 88-у річницю Голодомору в Україні, вшанували пам'ять про мільйони невинних жертв жахливого геноциду сталінського режиму проти українського народу.

Українці Вуковарського краю зібралися біля Хреста на гирлі Вуки в Дунай та запалюванням свічок віддали пошану невинним жертвам Голодомору.

Після запалювання свічок, у приміщенні Ради української національної меншини міста Вуковар відбулася

лекція про Голодомор, а також був показаний короткий фільм про свідків цього жахливого геноциду. Лекцію прочитав вчитель української мови та літератури Давор Лагудза, який також підготував фільм та зробив переклад хорватською мовою.

У програмі взяли участь і учні основної школи імені Антуна Бауера м. Вуковар, початкової школи Петрівці, що вивчають предмет Українська мова та культура за моделлю «Ц», яких підготувала проф. Тетяна Кочнева Рамач. За сценографію та аранжування приміщення відповідала пані Штефіца Войнович.

У неділю, 28 листопада 2021 року, після святої літургії, в українській греко-католицькій церкві Христа Царя відбулася панахида за усопші душі невинних жертв Голодомору, яку відправив отець Володимир Магоч.

Не забудьмо! Нехай таке ніколи більше не повториться!

Давор Лагудза

UKRAJINA I HRVATSKA PROŠIRUJU PODRUČJA SURADNJE U TRGOVINSKO-GOSPODARSKOJ SFERI

16. prosinca 2021. godine u uredu Hrvatske gospodarske komore (HGK) potpisan je Memorandum o uzajamnom razumijevanju između Vijeća izvoznika i investitora pri Ministarstvu vanjskih poslova Ukrajine i Hrvatske gospodarske komore. S ukrajinske strane Memorandum je potpisao veleposlanik Ukrajine Vasyl Kyrlych, a s hrvatske potpredsjednik HGK za međunarodne poslove i EU Ivan Barbarić.

Memorandumom se postavljaju temelji za daljnje širenje ukrajinsko-hrvatske suradnje u trgovinsko-gospodarskoj sferi pružanjem

međusobne potpore bilateralnim trgovinskim, investicijskim i poslovnim aktivnostima, kao i olakšavanjem razmjene edukativnih programa između VII i HGK.

Hrvatska gospodarska komora središnje je i najmoćnije poslovno udruženje u Hrvatskoj, koje djeluje još od sredine 19. stoljeća, a glavne zadaće HGK su: zastupanje, koordinacija i zaštita zajedničkih interesa članova pred državnim i drugim tijelima u zemlji i inozemstvu; sudjelovanje u formiranju gospodarskog sustava i mjerama ekonomske politike; razvoj tehnološke infrastrukture; promicanje hrvatskog gospodarstva u inozemstvu; uspostavljanje i razvoj svih vrsta poslovnih odnosa na domaćem i inozemnom tržištu.

Hrvatska gospodarska komora sastoji se od 19 županijskih (regionalnih) komora i Komore grada Zagreba. HGK ima 6 inozemnih ureda: u Bruxellesu, Kini, Rusiji, Srbiji i 2 u BiH.

Hrvatska gospodarska komora članica je Međunarodne gospodarske komore (ICC) u Parizu i članica Eurochambres u Bruxellesu.

Vijeće izvoznika i investitora pri Ministarstvu vanjskih poslova Ukrajine (VII) platforma je na kojoj Ministarstvo vanjskih poslova prikuplja informacije o mogućnostima ulaganja i trgovini iz cijelog svijeta te promiče poslovne kontakte između ukrajinskih izvoznika i uvoznika u inozemstvu.

Veleposlanstvo Ukrajine u RH

UKRAJINA I HRVATSKA POTPISALE PET ZAJEDNIČKIH DOKUMENATA

Vlade Ukrajine i Republike Hrvatske produbljuju bilateralnu suradnju. Nakon posjeta predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića Kyjivu potpisano je pet zajedničkih dokumenata. O tome je rekao premijer Ukrajine Denis Shmygal: "Vlada Ukrajine spremna je jačati uzajamno korisno partnerstvo s Hrvatskom i uložiti će sve napore za daljnje uklanjanje barijera u našim bilateralnim odnosima."

Tako su ukrajinski predsjednik Volodymyr Zelensky i hrvatski predsjednik Vlade Andrej Plenković potpisali zajedničku Deklaraciju o europskoj perspektivi Ukrajine. Deklaracija određuje prioriteta područja suradnje Ukrajine i Hrvatske u okviru strateškog puta naše zemlje prema punopravnom članstvu u Europskoj uniji.

Osim toga, tijekom drugog sastanka Zajedničke međuvladine ukrajinsko-hrvatske komisije za gospodarsku suradnju potpisani su:

- Sporazum o suradnji između Državne arhivske službe Ukrajine i Hrvatskog državnog arhiva. Time će se ukrajinskim i hrvatskim istraživačima osigurati jednaka prava pristupa arhivskim dokumentima. Potpisivanje Sporazuma pozitivno će utjecati na daljnje intenziviranje i razvoj stručnih, znanstvenih i kulturnih veza između Ukrajine i Republike Hrvatske.
- Memorandum o suglasnosti između Ministarstva infrastrukture Ukrajine i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske o suradnji u području željezničkog prometa. Sporazum će osigurati uvjete za nesmetan željeznički prijevoz putnika, prijevoz robe i pošte između država.
- Memorandum o suglasnosti između Ministarstva gospodarstva Ukrajine i Državnog zavoda za mjeriteljstvo Republike Hrvatske. Razmjena informacija i najboljih praksi Hrvatske olakšat će Ukrajini ispunjavanje odredbi Sporazuma o pridruživanju u dijelu tehničkih prepreka u trgovini i pripremama za sklapanje ACAA sporazuma.
- Akcijski plan Radne skupine između Ukrajine i Hrvatske za 2022./2023., koji, između ostalog, predviđa razmjenu iskustava s Hrvatskom o reintegraciji privremeno okupiranih teritorija, rehabilitaciji branitelja i interno raseljenih osoba, protuminsko djelovanje i jačanje nacionalne sigurnosti.

Veleposlanstvo Ukrajine u RH

ODRŽAN SASTANAK KOORDINACIJE VIJEĆA I PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Dana 12. prosinca 2021. godine u Vukovaru je održan sastanak Koordinacije vijeća i predstavnika nacionalnih manjina Vukovarsko-srijemske županije s Koordinacijom vijeća i pred-

stavnika Zagrebačke županije. Sastanak je održan u Mađarskom domu a domaćini su bili članovi Vijeća mađarske nacionalne manjine na čelu s predsjednicom Rozalijom Jakumetović.

U konstruktivnom razgovoru razmijenjena su iskustva rada nacionalnih manjina ove dvije županije. Vukovarsko-srijemsku županiju su predstavili predsjednik Koordinacije Svetislav Mike- rović, predsjednik rusinske i slovačke nacionalne manjine Joakim Erdelji i Milan Pusovsky te predstavnica njemačke manjine Dara Mayer. Ukrajinsku nacionalnu manjinu zastupala je predstavnica Vukovarsko-srijemske županije Tetyana Kochnyeva.

Zaključci sastanka se mogu sažeti u potrebi čuvanja svoje tradi- cije i kulture, izvorne nošnje, svog jezika i pisma. U globali- ziranom svijetu mora se sačuvati ono što je izvorno naše i što mi zaista jesmo, naše razlike nisu razlog sukoba, razlike dovode do međusobnog poštovanja.

Tetjana Ramač

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPŠTINA UKPD „IVAN FRANKO“ VUKOVAR

Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ivan Franko“ Vuko- var 4. prosinca održalo je redovitu godišnju Skupštinu. Unatoč pandemiji Covid-19, odazvao se veliki broj članova, a oni koji su u rizičnoj skupini i više podložni zarazom virusa, sudje- lovali su online.

Usvajeno je Izvješće o radu i financijskom poslovanju za 2020. godinu koje je bilo prezentirano projekcijom brojnih fotografija provedenih aktivnosti. Donesen je Financijski plan prihoda i rashoda za 2022. godinu čime je udruga ispunila svoje zakonske obveze. U izvješću Nadzornog odbora pohvaljene su sve vodite- ljice sekcija: Tetyana Kochnyeva (voditeljica dječje sekcije), Anita Nađ (voditeljica pjevačke sekcije i VIS-a) te Štefica Vojnović (vodi- teljica sekcije ukrajinskih narodnih običaja i rukotvorina) koje su uspješno prilagodile rad skupina te u godini pandemije uspjele odraditi 35 proba dječje sekcije i 41 probu zbora, a uz to brojne i zapažene javne nastupe. Pohvaljen je rad članova Predsjedništva na čelu s predsjednikom Stefanom Bojkom i tajnicom Marijom Semenjuc Simeunović koji su kvalitetno rukovodili Udrugom, vodili brigu o radovima na Ukrajinskom domu, sudjelovali na brojnim sastancima sa izvođačem radova, arhitektom, nadzorom, sastancima u svezi projekata Udruge, prezentacijama, Okruglim stolovima, primali delegacije i organizirali manifestaciju Dani

ukrajinske kulture. Nadzorni odbor istaknuo je i doprinos Nikole Krizmanića koji foto objektivom bilježi sve događaje i objavama fotografija na društvenim mrežama objelodanjuje i promovira rad Udruge. Na kraju je zahvalio svim aktivnim članovima koji su ustrajni u nastojanjima da se kulturna tradicija Ukrajinaca na ovim prostorima održi. Kao potvrda svemu navedenom, ista- knuto je i priznanje uručeno UKPD „Ivan Franko“ u 2020. godini - Plaketa grada Vukovara za doprinos u očuvanju i njegovanju ukrajinske kulture.

Po završetku radnog dijela Skupštine uručene su zahvalnice Ukrajinske zajednice RH članovima: Slavki Pliška, Janji Voras, Davoru Lagudzi i Stefanu Bojku za doprinos na očuvanju ukrajini- skog jezika, ukrajinske kulture i običaja prigodom 120. obljetnice doseljenja Ukrajinaca na prostor Hrvatske.

Predsjednik UKPD „Ivan Franko“ Stefan Bojko uručio je darove aktivnoj djeci iz sekcija Udruge, djeci koja izučavaju ukrajinski jezik po Modelu C pri OŠ Antuna Bauera Vukovar i PŠ Petrovci te ostaloj djeci čiji su roditelji redoviti članovi udruge. Zahvalio je na doniranim darovima Vijeću ukrajinske nacionalne manjine Općine Bogdanovci te Vijeću ukrajinske nacionalne manjine Grada Vukovara koje također kroz svoj program podržava rad Udruge.

Anita Nađ

IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „UKRAJINA“ SLAVONSKI BROD

Utorak, 7. prosinca 2021. godine u Radničkom domu u Slavonskom Brodu, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina“ je održalo svoju redovitu godišnju Izvještajnu skupštinu. U radno predsjedništvo su izabrani: Vlado Karešin, predsjednik UKPD, Nikola Zastrižni, dopredsjednik UKPD i Mihaela Župan, članica folklornog ansambla a za zapisničarku je izabrana Jasna Bek, tajnica. Predsjednik Verifikacijske komisije Ivica Kševi konstatirao je da na Skupštini ima dovoljan broj nazočnih i da se na osnovu toga mogu donositi pravovaljane odluke. Podneseno je Izvješće o radu i financijskom poslovanju u 2020. godini te izvješće Nadzornog odbora za 2020. godinu. Izvješća su jednoglasno prihvaćena. Usvojen je jednoglasno i Program rada i financijski plan za 2021. godinu te Program rada i financijski plan za nastupajuću 2022. godinu kojega su Vlado Karešin i Nikola Zastrižni već predložili na sjednici Predsjedništva Ukrajinske zajednice RH.

Planirani Program rada i financijski plan za nastupajuću 2022. godinu sukladan je ovogodišnjem, i kao takav će biti, zajedno s programima rada i financijskim planovima ostalih udruga članica predan Savjetu za nacionalne manjine Republike Hrvatske od kojega se i ostvaruju sredstva, naravno na osnovu programa koji su već standardni.

Na kraju Izvještajne skupštine predsjednik Vlado Karešin uručio je zahvalnice Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske prigodom 120. obljetnice doseljenja Ukrajinaca na ove prostore za doprinos u očuvanju, njegovanju, promicanju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Republike Hrvatske aktivnim članovima Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“: o. Ivanu Barščevskom, Ankici Stjepić (Pavlešin), Slavku Berketi, Jaroslavu Slavku Šmorhaju, Vladi Karešinu, Eugenu Dumeču, Jasni Bek i Nikoli Zastrižnom.

Nikola Zastrižni

ODRŽANA IZBORNA SKUPŠTINA UKRAJINSKE ZAJEDNICE GRADA ZAGREBA

Dana 17. studenog 2021. godine u prostorijama Veleposlanstva Ukrajine Republike Hrvatske u Zagrebu održana je Izborna skupština Ukrajinske zajednice Grada Zagreba i konstituirajuća sjednica Predsjedništva Udruge. Nakon usvajanja Izvješća o radu i o poslovanju Ukrajinske zajednice Grada Zagreba u proteklom razdoblju, za novu predsjednicu Ukrajinske zajednice Grada Zagreba izabrana je Marija Meleško, a za potpredsjednike Boris Graljuk i Emil Bobrek. U novi saziv Predsjedništva Ukrajinske zajednice Grada Zagreba ušli su također Oksana Pinchuk, Natalija Grinišin, Andrej Pavlešen i Viktor Filima, u novi saziv Nadzornog odbora - Iryna Mamaieva, Irena Nagy i Marija Petanović Kuljička, a novom tajnicom je postala Lyudmyla Voloshyna. Sve odluke su donesene jednoglasno. Također je odlučeno da će novo sjedište Ukrajinske zajednice Grada Zagreba biti na adresi u Zagrebu, u Remetinečkoj cesti 79A.

Nakon izbora novog sastava vodila se rasprava o predstojećim aktivnostima Ukrajinske zajednice Grada Zagreba u 2022. godini, o osnivanju glazbene, etnografske, dramsko-recitatorske i informativno-izdavačke sekcije, obilježavanju značajnih datuma itd. Za vrijeme rasprave posebno je istaknuta potreba aktiviranja starih članova Udruge i upisa novopridošlih Ukrajinaca kao i potreba za pronalaskom adekvatnih prostora za buduće aktivnosti što je pitanje od vitalne važnosti za budući rad Zajednice.

Tom prilikom bile su uručene i zahvalnice Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske prigodom 120. obljetnice doseljavanja Ukrajinaca na ove prostore. Zahvaljujemo članovima Zajednice koji su svojim samopožrtvovnim i odanim dugogodišnjim radom doprinikli očuvanju, njegovanju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Hrvatske.

Lyudmyla Voloshyna

GODIŠNJA IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ KANIŽA

Predsjedništvo Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ Kaniža svake godine u prosincu održava redovitu godišnju Izvještajnu skupštinu.

Tako i ove godine, u Domu u Kaniži održana je Izvještajna skupština na kojoj je predsjednik UKPD „Taras Ševčenko“

Željko Has, nakon odabira radnih tijela Skupštine, podnio izvješća o radu te financijskom poslovanju Udruge u protekloj godini.

Predsjednik Udruge pohvalio je rad voditelja plesnih i drugih sekcija koji su u otežanim uvjetima zbog pandemije Covida održavali probe i u manjim skupinama odradili veliki broj nastupa.

Predsjednik je pročitao redoslijed planiranih nastupa u 2021. godini, posebno istaknuvši tradicionalni Božićni koncert i književno-glazbenu večer posvećenu velikom ukrajinskom književniku i slikaru Tarasu Ševčenku u Kaniži koju svake godine organizira UKPD „Taras Ševčenko“.

Željko Has je zahvalio svima na uspješnoj suradnji, pomoći oko djece na nastupima, ukrašavanju dvorane za priredbe, održavanja narodne nošnje, pripremi dokumentacije za poslovanje Udruge i drugih poslova bez kojih Udruga ne može funkcionirati.

Mirjana Has

ODRŽANA IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA UKPD „LESJA UKRAJINKA“ OSIJEK

U Osijeku je 5. prosinca 2021. godine održana redovita godišnja Izvještajna skupština Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Lesja Ukrajinka“ Osijek.

Skupštinu je otvorila predsjednica Udruge Oksana Martinić koja je pozdravila prisutne i predložila izbor radnih tijela Skupštine te predložila dnevni red. Nakon odabira radnih tijela podnesena su izvješća o radu i financijskom poslovanju Udruge u 2020. godini. Predsjednica je naglasila kako je, unatoč pandemiji Korona virusa odrađeno dvanaest kvalitetnih nastupa u mjestu djelovanja te izvan Osijeka. Posebno je istaknula organizaciju 13. središnje manifestacije Ukrajinaca u RH koja je održana u Osijeku. Predsjednica je pohvalila članove Udruge koji su dali iznimno veliki doprinos u očuvanju nacionalnog identiteta. Podsjetila je nazočne na odrađene aktivnosti u 2021. godini te navela aktivnosti koje su planirane do kraja godine.

Izvješća su jednoglasno prihvaćena. Jednoglasno je usvojen Program rada i financijski plan za 2022. godinu koji je već predstavljen na sjednici Predsjedništva Ukrajinske zajednice RH.

Na kraju Izvještajne skupštine predsjednica je svečano

uručila zahvalnice od strane Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske prigodom 120. obljetnice doseljenja Ukrajinaca na ove prostore za doprinos u očuvanju, njegovanju, promicanju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Republike Hrvatske aktivnim članovima Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Lesja Ukrajinka“ Osijek: Ljubomiru Sturku, Emilu Sopki, Nataliji Celing Tomkiv i Tatjani Lasek Žagar.

Natalija Tomkiv

120. OBLJETNICA DOSELJAVANJA UKRAJINACA U HRVATSKU

Slavonskobrodsko televizija je u utorak, 7. prosinca 2021. godine, u večernjim satima emitirala svoju popularnu emisiju KLOPKA koja je bila posvećena 120. obljetnici doseljavanja Ukrajinaca u Hrvatsku. U emisiji su sudjelovali: o. Aleksandar Hmilj, župnik Župe Uzvišenja svetog Križa u Slavskom Brodu, Vlado Karešin, predsjednik Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ i predsjednik Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske, Nikola Zastrižni, predstavnik Ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije i Ivica Kševi, dugogodišnji član i voditelj folklorne sekcije Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ Slavonki Brod. Voditelj emisije je bio Ivan Čalić. Što su rekli sudionici emisije možete pogledati na:

https://www.youtube.com/watch?v=60M7_W2cJXo&t=5s

Nikola Zastrižni

U RIJECI ODRŽAN MEĐUNARODNI FESTIVAL „ЩЕДРИК, ШЧЕДРЬК“

Međunarodni festival-natjecanje "Щедрик, Шчедрык" je osnovan 30. listopada 2021. godine u Rijeci, u Hrvatskoj čitaonici "Trsat". Inicijatori osnivanja i organizatori su Predsjedništvo i članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Dnjipro"- Rijeka.

Uvjeti natjecanja su bili izvedba jedne od tri ponuđene pjesme u natjecateljskom programu ukrajinskih božićnih pjesama - koljadke, a to su:

1. "Ščedryk" ukrajinskog skladatelja M. Leontovycha;
2. "Oj, raduj se, zemlja, rodio se sin Božji"
3. "Oj, tamo iza planine, iza kamene".

U drugoj točki natjecanja solisti-vokalisti su izvodili popularnu božićnu pjesmu ukrajinskog, hrvatskog ili svjetskog skladatelja.

Na festival-natjecanje planirali su doći profesionalni pjevači i amaterske skupine iz Ukrajine, ali, nažalost, zbog pogoršane

epidemiološke situacije, organizatori su umjetnicima iz Ukrajine ponudili internetski nastup i na ekranu su prikazali samo one izvođače koji su već sudjelovali na natjecanju "Ukrajinska solo pjevanja u Rijeci" (narodni umjetnik Ukrajine Marjan Hadenko, klapa "Solovejky", zaslužena umjetnica estradnog iskustva Ukrajine Zoja Tymčenko, vokalno-instrumentalni ansambl "Kobza", Oleksandra Stecjuk i teatar pjesme "Ladonjky"). Natjecanje je održano bez dobrih ograničenja.

Članovi žirija su odlučili nagradu Grand Prix dodijeliti narodnom umjetniku Ukrajine Marjanu Hadenku (Kyjiv, Ukrajina). Dobitnici prve nagrade Festivala-natjecanja "Щедрик, Шчедрык" postali su Ariana i Myhailo Kamalov (Zagreb, Hrvatska). Dobitnici druge nagrade su Vladimir i Vera Provči (Kulturno društvo Rusina i Ukrajinaca "Rušnjak" (Rijeka, Hrvatska). Nagradu gledateljskih simpatija osvojili su riječki pjevači Goranka i Marin Tuhtan (Delnice, Hrvatska, Udruga "Dijamant Klasika"). Nagradom „simpatija UKPD "Dnjipro"- Rijeka“ nagrađena je vokalna skupina "Mareta"

(općina Mošćenička Draga, Hrvatska). Nagradom „simpatija predsjednice žirija, osnivačice natjecanja "Щедрик, Ščedryk" narodne umjetnice Ukrajine Olge Kaminske“ nagrađen je riječki pjevač tenor Davor Lešić.

Svi su natjecatelji dobili nagradne pehare, diplome sudionika festivala-natjecanja i poklone - medenjake "Vitlejem-ska zvijezda" koje je pripremila ukrajinsko-hrvatska obitelj Svitlana Zamohilna i Darko Kukor iz Sukošana.

Orkestar "Oberih" UKPD "Dnjipro" Rijeka izvodio je božićne pjesme u instrumentalnoj obradi. Vladimir Prović prezentirao je na festivalu svoje amaterske slike s temom Božića.

Prvi Međunarodni festival "Щедрик, Ščedryk" u Rijeci uspješno je održan, a sudionici prvog festivala upisali su svoja imena u povijest ovog kulturnog događaja.

Zahvaljujemo svim sudionicima i organizatorima festivala na sudjelovanju, te radu s puno kreativne energije. Želimo svima puno uspjeha na budućim festivalima Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva "Dnjipro" - Rijeka.

Organizatori se zahvaljuju na financijskoj potpori festivala Savjetu za nacionalne manjine Republike Hrvatske, Primorsko-goranskoj županiji i Veleposlanstvu Ukrajine u Republici Hrvatskoj.

UPRAVO PRISTIGLA TUŽNA VIJEST

Mjesec dana nakon festivalskog natjecanja „Щедрик, Ščedryk“ održanog u Rijeci, iz Ukrajine je stigla tužna vijest o preranom odlasku na drugi svijet narodnog umjetnika Ukrajine, Marjana Hadenka, savjetnika, počasnog člana žirija festivala u Rijeci, pjevača, pjesnika, skladatelja, osnivača trideset

festivala "Dolja" („Sudbina“), dvadeset festivala "Jesenski randevu", "Ridna maty moja" i mnogih drugih velikih glazbenih festivala.

Članovi UKPD "Dnjipro" - Rijeka izražavaju suosjećanje obitelji, prijateljima, studentima i kolegama gospodina Marjana. A Grand Prix festivala "Щедрик, Ščedryk" biti će poslan u Kyjiv i predan njegovoj kćeri Tatjani Hadenko, koja će nastaviti očev rad na popularizaciji ukrajinske pjesme u svijetu.

Olga Kaminska

U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA XX. UKRAJINSKA SMOTRA DJEČJEG STVARALAŠTVA

U svečanom i toplom ozračju, UKPD "Ukrajina" Slavonski Brod proslavila je jubilarni, dvadeseti rođendan Ukrajinske smotre dječjeg stvaralaštva koja ja održana u subotu 6. 11. 2021. godine u lijepoj „Svečanoj dvorani” u Bukovlju kod Slavanskog Broda, uz poštivanje svih epidemioloških mjera zbog pademije Covid-19. Tradicionalna XX. ukrajinska smotra dječjeg stvaralaštva održana je pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske u organizaciji Ukrajinske zajednice u RH i Ukrajinskog kulturno - prosvjetnog društva „Ukrajina”.

Predsjednik UKPD "Ukrajina" Vlado Karešin pozdravio je uzvanike: veleposlanika Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasylja Kyrlyča, atašea za kulturu Veleposlanstva Ukrajine u RH Ruslana Jegorova, članicu Vijeća savjeta za nacionalne manjine RH Mariju Semenjuk Simeunovič, načelnika Općine Lovinac Ivana Miletića, kao i sve sudionike, goste i gledatelje. Prigodnim riječima nazočne je pozdravio veleposlanik Ukrajine u RH Vasylj Kyrlyč, te načelnik Općine Lovinac, Ivan Miletić.

U bogatom i raznovrsnom kulturno-umjetničkom programu nastupile su ukrajinske udruge u sastavu Ukrajinske zajednice RH: UKPD "Taras Ševčenko" iz Kaniže, UKPD "Ivan Franko" iz Vukovara, UKPD "Karpati" iz Lipovljana i domaćini, UKPD "Ukrajina" iz Slavanskog Broda. Svoj prvi, zanimljiv i uspješan nastup imali su učenici koji pohađaju nastavu ukrajinskog jezika i kulture u OŠ "Silvije Strahimir Kranjčević" iz Zagreba. Nastupili su i dragi gosti iz Like, HKUD „Vrilo" iz Lovinca, te mladi članovi „Folklornog

ansambla Broda" iz Slavanskog Broda.

U okviru XX. ukrajinske smotre dječjeg stvaralaštva održana je izložba slika najmlađih članova likovne sekcije UKPD "Ukrajina".

Nakon održanog koncerta, predsjednik UKPD "Ukrajina" Vlado Karešin uručio je zahvalnice, kao uspomenu na održanu smotru, te pozvao nazočne na zajedničku večeru gdje su u ugodnoj atmosferi mogli razgovarati i podijeliti međusobne utiske o održanoj smotri. Najmlađi sudionici smotre nisu propustili igru balonima, koji su bili dio dekoracije pozornice.

Unatoč poteškoćama zbog pandemije UKPD "Ukrajina" nastavlja s radom njegovanja ukrajinske kulture, tradicije i običaja.

Jasna Bek

UKRAJINSKE BOŽIĆNE PJESME U VELEPOSLANSTVU UKRAJINE U RH

U subotu, 11. prosinca 2021. godine za najmlađe aktivne članove ukrajinskih udruga organiziran je odlazak u Zagreb, u Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj. Odlazak u Zagreb je organiziran s ciljem promocije i očuvanja ukrajinskih božićnih i novogodišnjih tradicija te su djeca iz ukrajinskih sredina koja u svojim udrugama aktivno sudjeluju, imaju najviše nastupa, te u osnovnim školama marljivo izučavaju predmet Ukrajinski jezik i kultura po Modelu C imala jedinstvenu priliku posjetiti Veleposlanstvo Ukrajine u RH i hrvatsku metropolu.

U Zagrebu se okupilo dvadesetak djece iz OŠ Antuna Bauera Vukovar, PŠ Petrovci, OŠ „Antun Matija Reljković“ Bebrina, PŠ Kaniža, PŠ Šumeće. Nažalost, mnoga djeca su bila spriječena doći iz zdravstvenih razloga.

Za organizaciju ovog predblagdanskog posjeta Zagrebu i odgovornost za djecu preuzeli su njihovi učitelji: Tetyana Kochnyeva Ramač, Oksana Martinjuk i Davor Lagudza. Na djecu su pazili, osim učitelja, predstavnica UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža gospođa Mirjana Has te nekoliko roditelja.

U bogatoj ukrajinskoj kulturi Božić je, između ostalog, vezan i uz koljadke. Koljadke su ukrajinske božićne pjesme koje proslavljaju rođenje Isusa Krista. U Ukrajini je običaj pjevanja koljadki u većim skupinama (djece, mladih i starih) od kuće do kuće i traje od Badnje večeri, pa sve do Bogojavljanja.

Kako bi naučeno proveli u praksi, za vrijeme dolaska u Zagreb djeca su posjetila Veleposlanstvo Ukrajine u Republici Hrvatskoj i tamo „zakoljaduvali“. Na veliku radost djelatnika Veleposlanstva djeca su nastupila s božićnim recitacijama ili „vinšuvannjama“, „ščedrivkama“, „posivalkama“, „zasivalkama“ te koljadkama „Dobryj večeri tobi, pane gospodarju“,

„Pide, pide, pane brate“, „Nova radist stala“, „Na rizdvo Hrystove vid haty do haty“, „Pryletily janholjatka“ te suvremenu koljadku „Ukrajina koljaduje“.

Zahvaljujemo se Veleposlanstvu Ukrajine u Republici Hrvatskoj, posebno Nj.E. Vasylju Kyrylychu i trećem tajniku Veleposlanstva Ruslanu Yehorovu za prekrasne poklone iz Ukrajine.

Nakon posjeta Veleposlanstvu i ručka, djeca su sa svojim učiteljima razgledala grad Zagreb. Najviše ih se dojmio glavni Trg bana Josipa Jelačića koji je bio prelijepo odjeven u novogodišnje ruho: glavna gradska božićna jelka, mnogo manjih, adventski štandovi sa hranom i suvenirima, fontana ukrašena kao adventski vijenac te mnoštvo drugog. Taj novogodišnji ugođaj glavnoga zagrebačkog trga naveo je djecu na pjesmu, te su tako djeca i tamo zapjevala nekoliko ukrajinskih božićnih pjesama na radost i oduševljenje mnogih posjetitelja Adventa u Zagrebu.

Moramo naglasiti kako su se djeca vratila kući s puno dojmova, sretna i zadovoljna što su posjetili hrvatsku metropolu, a sve s nadom da će i sljedeće godine imati mogućnost ponovno „koljaduvati“ u Zagrebu te da će ovakvi predblagdanski izleti u Zagreb postati tradicija poput ove stare ukrajinske božićne tradicije pjevanja božićnih pjesama.

Ovim putem učitelji i djeca žele se posebno zahvaliti predsjedniku UKPD „Andrej Pelih“ iz Šumeća gospodinu Darku Karamazanu na financijskoj potpori jer učitelji ne bi mogli provesti u djelo ovaj mini-projekt i na takav način nagraditi djecu za njihovo marljivo učenje i sudjelovanje u radu ukrajinskih udruga.

Davor Lagudza

У СЛОВАЦЬКИХ ДРУЗІВ НА СВЯТІ

Словацьке товариство “Matica Slovačka” запросило цього року українську спільноту в Осієку до себе на різдвяний концерт. Як відомо, ця святкова маніфестація словаків має довгу і багату традицію. Цього року уже двадцять третя!

Свято відбулося в суботу, 11 грудня в церкві Воздвиження Чесного Хреста оо. Франціскан в осієцькій Tvrdi. Після урочистої літургії словацькою мовою розпочалася концертна програма, в якій взяли участь різні словацькі колективи з довколишніх міст і сіл. Прозвучало багато різдвяних пісень, які словаки,

майже як і українці, називають «коледами».

Від товариства «Леся Українка» із Осієка словацьким друзям заколядували Тетяна Ласик Жагар і Наталя Томків. Насамперед заспівали коляду «Пречистая Діва» в обробці В. Якимця з «Пікардійської терції», а потім віночок з чотирьох найпопулярніших українських коляд: «Бог предвічний», «В Вифлеємі новина», «Небо і земля» та «В Вифлеємі днесь Марія». За українським звичаєм звернулися до присутніх короткою віншівкою: «Ми прийшли вас привітати, вам заколядувати, щастя і добра в Новім році побажати!»

Місто Осієк має славу мультикультурного міста. Чимало національних меншин радісно співіснують і плідно співпрацюють у різних культурних подіях. Угорці, чехи, словаки, словенці, серби, македонці, албанці, євреї, німці і українці, - усім вистачає місця під осієцьким небом. Кожного року культурно-просвітні товариства національних меншин мають свої річні зібрання, засідання, маніфестації, концерти. Єдність усіх народів і націй на дорозі до Різдва, в очікуванні різдвяної радості гарно засвідчили учасники на кінці концерту спільною колядою хорватською і словацькою мовами «Narodi nam se Kralj nebeski» і «Narodil se Kristus Pán».

Наталя Томків

IV. DANI POEZIJE U ZAGREBU

На IV. данима поезије који су се од 9. до 11. просина одржали у Загребу у организацији Удруге Rotor у сарадњи с Координацијом вијећа і представника национал-

них мањина Grada Zagreba судјеловале су і представнице Украјинске заједнице Grada Zagreba. Свака национална мањина наступала је са три пјесме на хрватском језику пјесника из матичних држава или из редова припадника националних заједница из Хрватске.

Оксана Pinchuk, Марија Meleško і Iryna Mamaieva читале су пјесме Tarasa Ševčenka „Molitva“ Јурија Lisenka (пјесма без назива), і младог аутора, ползника наставе украјинског језика і културе по Моделу С Mykhaila Kamalova „Gdje је моја домовина“.

Том приликом судионике су имале могућност испричати publici о одабраним ауторима і njihovом стваралаштву, а дружење на крају књижевне већери икористиле су за упознавање рада других националних мањина у Загребу і пјесника из njihovих редова. Веселимо се будућим susretima!

Iryna Mamaieva

РІЗНОМАНІТНІСТЬ – ЦЕ БАГАТСТВО

Виставка народного одягу національних меншин Вуковарсько-сріємської області

У центрі міста Вуковар від 4. грудня поточного року до 7 січня 2022 року тривала II виставка народних костюмів національних меншин, які проживають у цьому регіоні, а це - албанці, боснійці, німці, русини, словаки, серби, угорці та українці. Це одна з маніфестацій національних меншин у Вуковарсько-сріємській області, яка показує всім, що різноманітність культури - це багатство, про яке потрібно піклуватися. Виставка була організована Союзом русинів Республіки Хорватія у співпраці з Радою Русинської національної меншини РХ та Координацією Ради і представників національних меншин Вуковарсько-сріємської області за фінансової підтримки Ради з питань національних меншин РХ.

Мета виставки - ознайомити громадськість з народним вбранням представників національних меншин області, які на цих просторах об'єднані у Координацію.

Багаточисельну публіку і гостей виставки привітали заступник жупана Вуковарсько-сріємської області Сергій Єремич і голова Союзу русинів РХ Дубравка Рашлянин.

Народний костюм вказує на належність людини до певної нації. Крім того, він відображає широкий спектр духовних традицій народу, його світоглядних уявлень та норм обрядової поведінки. Народні костюми і в наш час залишаються впізнаваним символом національної (етнічної, регіональної, місцевої) ідентичності.

В українському народному костюмі втілилася історична доля народу, його культура і традиції. Жіночий український народний костюм характерний для центральної України (сучасний варіант) на виставці представила представник української національної меншини Вуковарсько-сріємської області Тетяна Кочнева. Пані Тетяна наголосила, що Україна – велика країна, тому український народний костюм відрізняється багатством регіональних різновидів. Але основою будь-якого костюма є жіноча вишиванка. Велике значення в українському

жіночому костюмі відводилося і прикрасам. Так, поверх вишиванки одягали намисто або пацьорки. Святковий жіночий костюм відрізнявся від повсякденного якістю тканини, розмаїттям кольорів і візерунків. У святкові дні дівчата одягали на голову вінок, а на шийку якомога більше різнокольорових прикрас. Національний одяг зберігає в собі особливості різних культурних епох, тому він є одним із найважливіших історичних джерел вивчення культурних особливостей народу.

Тетяна Рамач

BLAGDAN SVETOG NIKOLE U SLAVONSKOM BRODU

U ovim krajevima blagdan sv. Nikole se slavi i časti od davnina, a tradicionalno obilježavanje ovog blagdana u Ukrajinskom kulturno-prosvjetnom društvu „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda, unatoč pandemije koronavirusa, nije izostalo ni ove, 2021. godine.

Osobito djeca, suglasno tradiciji, radosno iščekuju njegov dolazak 6. prosinca i stavljaju u prozor očišćene čizmice ili cipele kako bi ih sveti Nikola napunio darovima. Sveti Nikola je pravi ekumenski svetac, štuju ga i Istok i Zapad. Na istoku je proživio svoj životni vijek, a na zapadu, u Bariju (Italija) časte se njegovi posmrtni ostaci. Tradicionalna podjela prigodnih paketića u brodskoj udruzi je bila u utorak, 7. prosinca kada Ukrajinsko kulturno prosvjetno društvo „Ukrajina“ ima svoj

termin za probu u Radničkom domu.

Prije nego je poklone podijelio, sveti Nikola je zajedno s roditeljima i članovima Udruge pogledao probu na kojoj su djeca prikazala sve koreografije koje su uvježbali tijekom godine sa svojim voditeljem Ivicom Kševijem. Pored toga, najmlađi članovi su recitali i pjevali pjesmice posvećene svetom Nikoli. Prilikom podjele darova najmlađi članovi bili su ushićeni a neki i pomalo uplašeni pojavom svetog Nikole u svom tradicionalnom ruhu, s dugačkom sijedom bradom i štapom. Nakon podjele poklona svi su bili sretni i zadovoljni. Na kraju su se svi zajedno fotografirali sa svetim Nikolom i otišli svojim kućama s lijepim utiscima i još većom željom za dolazak na probe i marljivim radom.

Nikola Zastržni

U LIPOVLJANIMA OBILJEŽEN BLAGDAN SVETOG NIKOLE

U Lipovljanima je i ove godine bio organiziran blagdan sv. Nikole za najmlađe i najaktivnije članove Kulturno-prosvjetnog društva Ukrajinaca „Karpati“ Lipovljani koji, osim sudjelovanja u okviru Udruge izučavaju ukrajinski jezik pri Osnovnoj školi Josipa Kozarca Lipovljani.

12. prosinca sveti Nikola je došao u „Domivku“, sjedište ukrajinske udruge, te nakon kraćeg programa koji su izveli najmlađi članovi Društva i polaznici ukrajinskog jezika, darivao djecu prigodnim darovima. Darivao je i nastavnicu ukrajinskog jezika i zahvalio za doprinos u radu s djecom, pošto se sa porodijskog dopusta vraća i nastavlja s radom njihova nastavnica.

Ivan Semenjuk

U KANIŽI ZA DJECU ORGANIZIRAN BLAGDAN SVETOG NIKOLE

Predsjedništvo Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže pokušava uključiti u rad Udruge što veći broj djece i mladeži. U okrilju Udruge aktivno djeluju plesna sekcija za mlađu djecu „Divčyna“ a za stariju djecu plesna skupina „Melanka“. Voditelji plesnih sekcija trude se motivirati djecu s ciljem očuvanja i promicanja ukrajinske kulture, posebno narodnog plesa te izučavanja ukrajinskog jezika. U područnoj školi organizirana je nastava izučavanja materinskog jezika po Modelu C koju pohađaju učenici od prvog do osmog razreda. Djeca su uključena i u obilježavanje povijesnih događaja svoje pradomovine Ukrajine. Osim Kaniže, Udruga promovira ukrajinsku kulturu

diljem Hrvatske a u tome sudjeluje veliki broj djece i mladih.

Kao nagradu za veliki trud tijekom godine, za djecu je u Kaniži organiziran blagdan Svetog Nikole kojega mališani s nestrpljenjem iščekuju cijelu godinu. Članovi Predsjedništva UKPD „Taras Ševčenko“ su pripremili poklone za djecu i mlade, a ujedno su organizirali druženje i veselje. Sveti Nikola u svom tradicionalnom odijelu podijelio je poklone uz pitanja što su radili i naučili tijekom godine. Uz smijeh i podršku prisutnih, djeca su uzbuđeno odgovarala na njegova pitanja, a potom su dobili poklone.

Mirjana Has

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ У ВУКОВАРІ

Шестого грудня - перше зимове свято, яке з нетерпінням чекають діти, бо свято Миколая пов'язано з подарунками, гарним настроєм, піснями та іграми. Діти моляться до Святого Миколая, щоб він допоміг їм бути добрими і нагороджував за добрі вчинки, тому і готуються до цього свята заздалегідь. Свято Миколая - одне з найулюбленіших народних свят, до якого українці готу-

валися з особливою ретельністю та відзначали майже як Різдво. Воно пов'язано з постаттю Миколая Чудотворця, який за легендою був доброю людиною та допомагав бідним та знедоленим. Його вшановують християни в усьому світі.

Цього року в неділю, 5 грудня, Миколай завітав і у греко-католицьку церкву Христа Царя у Вуковарі. Наприкінці св. Літургії парох греко-католицької парафії Христа Царя Володимир Магоч запросив усіх парафіян разом відзначити це свято.

Діти розповідали віршики, співали пісні, читали молитви, прославляючи доброго святого, який все своє життя присвятив справам милосердя - лікував хворих, опікувався сиротами, щиро молився і просив у Господа справедливості, миру, добра, прощення і милосердя.

Свято було по-особливому теплим. Парафіяльна спільнота... Усі разом. Діти раділи подарункам, батьки, бабусі та дідусі – своїм дітям і онукам. Усі були щасливі і дарували один одному посмішки доброти. А робити добро, не чекаючи на подяку і славу – це найбільше щастя в житті людини.

Тетяна Рамач

U ŠUMEĆU OBILJEŽEN BLAGDAN SVETOG NIKOLE

U Šumeću kod Slavonskog Broda, veliki broj djece izučava materinski (ukrajinski) jezik u školi po Modelu C. Osim izučavanja jezika u školi, djeca njeguju ukrajinsku kulturu, čuvaju tradicije svojih predaka u okviru svog Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Andrij Pelih“ Šumeće.

6. prosinca, na blagdan Svetog Nikole za ovu vrijednu dječicu je bio početak blagdanskog darivanja. Blagdan je

obilježen u školi uz pjesme, recitacije, ples, igre, smijeh i veselje. Djeca su crtala svetog Nikolu, veselila se poklonima koje je za njih priredio dugogodišnji predsjednik UKPD „Andrij Pelih“ Šumeće Darko Karamazan.

Jedan od najdražih blagdana za djecu obilježen je u Šumeću u vedrom duhu i prijateljskom okruženju. Taj dan će ostati djeci zauvijek u lijepom sjećanju.

Ozana Stasjuk

РАДІСНЕ СВЯТО МИКОЛАЯ

З давніх-давен люди вшановують Чудотворця Миколя. Цю давню традицію підтримують члени Українського культурно-просвітнього товариства ім. Лесі Українки в Осієку. Уже традиційно, це свято всі разом відзначають у каплиці сестер Василянок. Дорослі і діти після Служби Божої вшановують пам'ять

благодійника - Святого Миколая. У цей день усі мають гарний настрій, моляться про здоров'я дітей, допомогу в дорозі та подорожі, благополуччя, зцілення від хвороб та допомогу сиротам і бідним.

Свято Миколая – одне з найулюбленіших зимових свят для дітей. Саме в цей день діти можуть відчувати атмосферу чарівності, казкового настрою, радості і веселощів. Сестри Василянки, о. Любомир Стурко та члени українського товариства ім. Лесі Українки з Осієка приклали зусиль, щоб діти в цей день занурилися в казкову атмосферу, щоб їх переповнили позитивні емоції та гарний настрій. Потрудилися і діти – вивчили пісеньки про Святого Миколая. Теплими оплесками присутні нагородили сім'ю Жагар, яка ретельно підготувалася до свята. Четверо дітей разом з мамою співали відомі українські пісні про Благодійника. Пісні про Миколая виконали і дорослі разом із сестрами Василянками. Миколай щедро нагородив дітей подарунками.

Олеся Мартинюк

ADVENT IZ DAVNINA U SLAVONSKOM BRODU

Paljenjem prve adventske svijeće, u subotu, 27. studenog 2021. godine, na Trgu Ivane Brlić-Mažuranić u Slavonskom Brodu službeno je započeo program Adventa iz davnina te 13. Božićnog sajma. Grad Slavonski Brod je i ove godine u suradnji s gradskim ustanovama i trgovačkim društvima organizirao bogat adventski program koji je započeo u subotu, 27. studenog i trajao sve do 31. prosinca. Na 13. Božićnom sajmu građani su imali priliku uživati u bogatom predblagdanskome i blagdanskome programu te posjetiti štandove na kojima je bio izložen prigodni božićni asortiman.

Grad Slavonski Brod već treću godinu za redom surađuje i s umjetnicom Helenom Bulaja Madunić koja će i ove godine stvoriti poseban adventski ugođaj inspiriran „Pričama iz davnina“ Ivane Brlić-Mažuranić koja je živjela u Brodu gdje je napisala i svoje najpoznatije „Priče iz davnine“.

U sklopu adventskog programa, u petak 17. prosinca 2021. godine, na popularnom brodskom Korzu, nastupili su i članovi Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ Slavonski Brod sa mješovitim pjevačkim zborom koji je otpjevao nekoliko ukrajinskih narodnih pjesama pred velikim brojem gledatelja koji su unatoč hladnom vremenu ipak došli

na Korzo pogledati program u kojemu su, osim Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Ukrajina“ nastupili Folklorni ansambl Broda, Kulturno-umjetničko društvo „Smilje“, Kulturno-umjetničko društvo „Podvinje“, Kulturno-umjetničko društvo „Zrinski Frankopan“ i Kulturno-umjetničko društvo „Veseli šokci“. Unatoč hladnom vremenu nakon nastupa članovi ukrajinske udruge iz Slavenskog Broda i njihovi prijatelji su ostali zajedno u druženju i razgovoru, uz tradicionalno kuhano vino i čaj.

Nikola Zastržni

U KANIŽI ODRŽAN BOŽIČNI KONCERT I VEČER TARASA ŠEVČENKA

„Oporukom“ velikog ukrajinskog književnika Tarasa Ševčenka u Kaniži je počeo svečani program posvećen velikanu ukrajinske književnosti i akademskom slikaru. Voditelj programa Andrej Has je izražajno recitirao napamet na ukrajinskom jeziku Ševčenkovu „Oporuku“ (ukr. Заповіт). Zajedno s Andrejom Hasom program je vodila Lana Kovaljčuk. Voditelji su vrlo vješto vodili program i oduševili publiku glumačkim sposobnostima.

Sudionike i goste je pozdravio predsjednik Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže Željko Has, te pozvao na lijepo ukrašenu pozornicu predstavnike udruga koje su sudjelovale u programu te uručio svima zahvalnice i poklone. Na

pozornicu su pozvani i zaslužni članovi koji su svojim dugogodišnjim radom doprinijeli u očuvanju, njegovanju, promicanju i popularizaciji ukrajinske kulture na području Republike Hrvatske. Prigodom 120. obljetnice doseljenja Ukrajinaca na ove prostore Željko Has je uručio zahvalnice Mandi Čepki, Mariji Has, Željku Koropatnickom, Mirjani Has i Ivici Kševiju.

Recitacije i pjesme Tarasa Ševčenka predstavili su učenici koji izučavaju Ukrajinski jezik u Kaniži i Šumeću. Ukrajinske narodne plesove predstavili su mladi plesači Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Taras Ševčenko“ iz Kaniže. Izvedbom ukrajinskih plesova nazočne su oduševili članovi UKPD „Ukrajina“ iz Slavenskog Broda, KPD Ukrajinaca „Karpati“ iz Lipovljana te UKPD „Andrij Pelih“ iz Šumeća.

Nakon prvog dijela manifestacije uslijedio je drugi dio, program posvećen božićnim tradicijama i obilježavanju ovog velikog kršćanskog blagdana. Pjevačke skupine iz Kaniže, Šumeća, Slavenskog Broda i Lipovljana pjevale su ukrajinske božićne pjesme „koljadke“. Hrvatske božićne pjesme pjevali su članovi KUD-a „Posavec“ iz Kaniže.

U okviru manifestacije predstavljena je izložba fotografija dugogodišnje djelatnosti UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža te izložba dječjih likovnih radova.

Nakon kulturno-umjetničkog koncerta upriličen je domjenak i zajedničko druženje uz ples te ukrajinske i hrvatske pjesme.

Mirjana Has

17. SUSRETI UKRAJINACA U ŠUMEĆU

Uz financijsku potporu Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske u organizaciji Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske i Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Andrij Pelih“ Šumeće, održana je tradicionalna manifestacija 17. susreti Ukrajinaca u Šumeću.

Program manifestacije su vodile mlade članice UKPD „Andrij Pelih“ Ozana Stasjuk i Vanesa Srbalj. Voditeljice su pozvale na scenu dugogodišnjeg predsjednika UKPD „Andrij Pelih“ Darka Karamazana, koji je zahvalio sudionicima na dolasku, pozdravio brojne goste, posebno predsjednika Ukrajinske zajednice RH Vladu Karešina, bivšeg predsjednika Zajednice Mihajla Semenjuka, sve predsjednike gostujućih udruga, voditelje sekcija i učiteljice. Darko Karamazan je naglasio kako se u njihovom selu već sedamnaesti puta održava manifestacija pod nazivom „Susreti Ukrajinaca u Šumeću“. Prisutne je pozdravio i predsjednik Ukrajinske zajednice Vlado Karešin, zahvalivši predsjednicima i voditeljima sekcija na nesebičnom zalaganju i velikom trudu koji godinama ulažu u jedini cilj – očuvanje materinskog jezika, nacionalne kulture i tradicija predaka.

Sudionici svečanog programa bili su: Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Andrij Pelih“ Šumeće, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ Kaniža, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Lesja Ukrajinka“ Osijek, Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Ukrajina“ Slavonski Brod te učenici koji izučavaju Ukrajinski jezik u OŠ „Antun Matija Reljković“ Bebrina, područnim školama Šumeće i Kaniža.

Program su otvorili najmlađi članovi UKPD „Andrij Pelih“ iz Šumeća ukrajinskim božićnim i domoljubnim pjesmama i nastavili s ukrajinskim zabavnim i veselim pjesom.

Božićne su pjesme otpjevali i članovi UKPD „Lesja Ukrajinka“ iz Osijeka. Udrugu je predstavila obitelj Žagar. Lijepom izvedbom ukrajinskog narodnog plesa pod vodstvom Željka Hasa oduševili su publiku članovi UKPD „Taras Ševčenko“ iz Kaniže. Ukrajinski narodni i suvremeni ples predstavili su i mladi plesači UKPD „Ukrajina“ iz Slavenskog Broda pod vodstvom Ivice Kševija.

Prekrasnom ukrajinskom pjesmom „Želim vam svako dobro“, svečani program su zatvorile najmlađe članice UKPD „Andrij Pelih“, dobitnice druge nagrade na Međunarodnom natjecanju ukrajinskog solo pjevanja u najmlađoj kategoriji u Rijeci, Agata Stašuk i Marta Varoščić.

Nakon kulturno-umjetničkog programa organizirano je zajedničko druženje.

Oksana Martinjuk

РАДІСТЬ РІЗДВА

Для мене Різдво завжди є якимсь особливим святом, зворушливим, щемливим, таємничим... Святом радості. Але не гучної, блискучої, гірляндної, а тихої радості, особливого зворушення. Зворушення від того, що Бог дав прожити ще один рік під своїм синім небом, бути зігрітим сонцем Божої любові і знову дочекати Різдва!

Різдво - це таїна нової радості. Радості, яку людство чекало віками, радості приходу Сина Божого на світ як нашого Спасителя і Відкупителя! Як голосить наша відома коляда, «нова радість стала, яка не бувала»! Тому і Євангеліє - «благовість», «радісна вістка». Три мудреці зі Сходу, «побачивши зорю, зраділи радістю

вельми великою. Увійшли до хати й побачили дитячко з Марією, матір'ю його, і, впадши ниць, поклонились йому; потім відкрили свої скарби й піднесли йому дари: золото, ладан і миро» (Мт. 2,10-11). Ангел звертається до пастухів у Вифлеємі: «Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь. І ось вам знак: Ви знайдете дитя сповите, що лежатиме в яслах» (Лк. 2,10-12). І Євангеліє від Івана розкриває суть християнської радості: «Як мене Отець полюбив, так я вас полюбив. Перебувайте у моїй любові! А в любові моїй перебуватимете, коли заповіді мої будете зберігати, як і я зберіг

заповіді мого Отця і в його любові перебуваю. Я казав вам так для того, щоб була у вас моя радість і щоб ваша радість була повна» (Ів. 15,9-11).

Наші українські коляди та хорватські різдвяні пісні переповнені цією великою і світлою радістю, закликами радіти і веселитися:

«Радість нам ся являє», «Возвеселімся всі купно нині», «Ангел Божий із небес

радість нам звіщає днесь», «Вселенная веселися», «Нині, Адаме, возвеселися», «Радуйтеся, всі людіє», «Radujte se, narodi», «Svim na zemlji mir, veselje», «Veselite navješćujem» та інші.

«Бог предвічний народився, прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій весь, і утішив вся!»! Сповнив усіх радістю! Дитя Боже приносить радість, надію, світло, мир і любов!

Уміння чекати - прикмета справжнього християнина. Якраз у часі Різдвяного посту (хорватського Došašća) ми чекаємо приходу Сина Божого на світ. Чекаємо в радості, надіємося і віримо, що нема нічого понад Бога, що він долає темряву, перемагає смерть, гріх, будь-яке зло. Ця віра проганяє страх і тривогу, приносить нам радість. Сам Бог є джерелом нашої радості! Дитячко Боже, яке усміхається і цілий світ обіймає своїми рученятами, є основою нашої радості! Справжньої, щирої, невдаваної! Та християнська радість не означає, що життя буде позбавлене труднощів, хрестів, але в кінці приходить благословення і спасіння! Така радість має глибокий зміст - що Бог усе оберне на добро! (Пор. Рим. 8,28) Радість є у Бозі! Радість, бо з нами Бог!

У нинішньому непевному і незатишному світі

хочеться усім нам побажати багато радості! Радіймо і веселімся разом приходові Сина Божого на світ, радіймо один одному! Тішмося, що можемо бути разом у різдвяній радості! Хай наше життя, наша праця, наші зусилля, наші стосунки та зустрічі і в Новому році будуть повні вдячності за дар життя, за дар одні одним, за дар спасіння, нехай будуть свідченням, що наше життя має зміст, має майбутнє, що з нами Бог!

Хай світом несеться і серця звеселяє наша колядка:

«Тож веселімся і співаймо,

Різдво Ісуса прославляймо,

Він же дасть нам все, що треба,

Запровадить нас до неба.»

Христос рождається! Славимо його!

Наталія Томків

1976